

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrío, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Qvæstio XXXV. An consuetudines locorum, quoad modum torturæ simpliciter sequendæ sint, cum magna sit differentia per sonarum, indiciorum, criminum, ita quod non semper vno & eodem modo poßit procedi, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

foret necessaria, & probatur à simili: sic enim in atrocioribus sceleribus plusquam tres ictus in qualibet tortura dari posse docuit Carrer. *tract. de indic. & tortur. fol. 163.* certa enim reg. in huiusmodi tradi non potest. *Vide supra quaest. 24. & 25.*

QVÆSTIO XXXIV.

Quid si reus tot delicta commississet, quod examen vno die absolui non posset?

Ratio dicat, & necessitas veritatis indagandæ ad iustitiæ administrationem exigit, de ijs quæ supersunt alio die examen institui. Ideo si quis de quinque diuersis criminibus foret delatus, & ex indicijs grauibus suspectus, & de tribus tantum delictis tres quaestiones & examina consumpta, de reliquis toties torquendus erit, donec examen de ijs fuerit perfectum & absolutum. Ita DD. *Friburgenses*, qui probant, quia de omnibus debet examinari, & non fuit examinatus de prioribus, confirmant à simili. sicut reus sufficienter, hoc est bis aut ter tortus, atque contra se crimen confessus, quarto aut quinto torqueri potest ad detegendum socios, quia ratione sociorum nunquam fuit tortus: *Binsfeld. d. l. 7. concl. 13.* ita ratione alterius delicti, de quo nunquam est tortus, repeti potest quaestio, & quidem toties, donec fuerit de omnibus examinatus. Si quis consequentiam negaret. probato: quia plus interest reip. scire crimen huius rei, quam socios ipsius criminis, nam & noui criminis nouos seu alios socios est detecturus. Deinde non est maior ratio cur torqueri possit de vno crimine, quam de alio, immo si prius esset examinatus de leuioribus: foret

A maior ratio, eum examinari de grauioribus reliquis. Denique propter solemnitatem illam numeri, quæ est mereturis positiui, non decet iudicem, quidquam relinquere indiscussum, aut indiscrere, ac negligenter, præcipitanterve procedere.

QVÆSTIO XXXV.

B An consuetudines locorum, quoad modum torturæ simpliciter sequendæ sint, cum magna sit differentia personarum, indiciorum, criminum, ita quod non semper vno & eodem modo possit procedi, & casus, causas, & genera tormentorum siue lege, siue consuetudine nequeant determinari?

C Ori consuetudo vim legis obtinet. *Cyn. & Bald. in l. 1. ad fin. C. qua sit longa consuetudo. Marfil. singul. 118. Afflict. decis. 135. num. 3. & decis. 233. numer. 5. Felin. in capit. 2. de rescript. ideo consuetudines locorum, vsus & stylus curiarum sequendus iudicibus, lib. 3. §. fin. D. de test. cap. quam graui. de crimin. fals. Barth. & alij in l. fin. C. de iniur. & in l. iurisperitos. D. de excusat. Etiam in grauioribus & atrocioribus. *Clarus lib. 5. §. 1. numer. 6. Menoch. de arbit. cas. 474. numer. 62. Mascard. concl. 1317. num. 47. Farinac. quaest. 43. numer. 144. Bursat. consil. 20. num. 67. & cons. 69. numer. 25.* & ideo sic in præsentia tenuerunt DD. *Patauini.**

D Sed DD. *Friburgenses* fatentur iudices à nouis & inuisitatis in prouincia torquendi modis abstinere debere, & in hoc crimine consuētis & solitis vti: (*citant Binsfeld. Farinac. & alios*) si tamen modus torturæ in prouincia receptus esset admodum remissus, & pro criminis grauitate & persona

E

qualitate non satis acerbis: tunc is qui est consuetudine generali, aut legum interpretatione in alijs prouincijs approbatus, sequendus foret. Quemadmodum enim grassantib. delictis supplicia exacerbanda sunt. *l. aut facta. §. fin. D. de pœn.* ita & quæstionum modi, lege aut consuetudine permisi, sunt intendendi. Vera hæc sunt, nec dubito ex iusta causa mutari posse: sed à quib. an ab omnibus iudicibus? non arbitror.

De iudicibus inferioribus, qui in statuta iurant, sequor sententiam DD. Patavinorum: nec puto illos arbitrato suo consuetudines & statuta, quibus subsunt, mutare vel transgredi posse. occurrente necessitate, Principem cōsulant. Summos vero iudices, qui iudicant auctoritate suprema, nec iusjurandum illud præstāt, quoniam astringuntur sola æquitate, & ordinationibus Principum (si quas habent sanctitas) puto, non quidem pro libito statuta illa & consuetudines transgredi posse (vix id fiat sine graui scandalo) sed posse prudenti arbitrio illas moderari, & interpretari pro exigentia casus occurrentis. Simili distinctione aliqui DD. vtuntur in quæst. an iudex contra priuatam scientiam ex allegatis & probatis iudicare teneatur? Certum est plus debere licere supremis illis, quam infimis. In Germania sequenda constit. Carolinæ, cum congrua peritorum interpretatione.

QVÆSTIO XXXVI.

An etiam iudicibus inferioribus à superiore modus tortura præscribi possit?

SI quem præscribit iustus non est: nec legibus, nec rationi consenta-

A neus, verbi gratia, vt debilem supra vires, vel robustum sine vllis indicijs, aut inauditum torqueat & familia: nequit dubitari id nec ipsi licere, nec inferiorem teneri parere. Nam ius diuinum & naturale, cui Princeps subest, vetat vllum indebite lædi, ideo laudantur à DD. qui talibus mandatis noluerunt obtemperare, vt afflictus & alij. Et hominem noui, qui anno 1587. Luxiburgi, maluit Præfu. Prætorio milit. dignitatem relinquere, quam torquere quendam de quo indicia sufficientia non habebat. Quod asserui tenent *Ifern. in cap. 1. de pact. tenen. Grammat. conf. 45. numer. 35. & voto. 32. numer. 8. Clarus d. quæst. 64. num. 13. Roland. conf. 12. nu. 47. l. 3. Farin. quæst. 37. num. 74.* & tunc fictortus ex confessione sua damnari non posset, quia indebita extorta. *Gigas d. tit. quomodo & per quos q. 1. nu. 32. Ant. Gomez. d. tom. 3. rub. de tortur. num. 25. Carrer. in 2. p. §. circa sextum. num. 5. Burf. conf. 20. num. 87. Farinac. d. q. 38. num. 78.* Iudex etiam sindicatui subiaceret. *Lad. de Imola conf. 184.*

D Sed si præscribant iusta, v.g. tale vel tale genus tormenti, vel modum & temperamentum æquitati consentaneum, non dubito quin sibi subditis iudicibus possint præscribere. *hoc de Principe diserte docent Bald. in conf. 427. numer. 9. lib. 5. & Roman. conf. 451.* & fictorto tit. de quæstion. D. & C. videmus leges hac de re latas, & habemus, *tex. in l. quæstionis modum D. de quæst. fauet ratio, quia inferiores isti iudices vt plurimum sunt idiotæ, simplices, & rudes, & indigent instructione: maxime in casu indiuiduo. In genere, & vt pro regula omnium caluum id fiat, vix arbitror expedire: nisi cum addito, vt, si qua nascatur specialis causa dubitandi, superiorem con-*

soluant,